
Scholengroep Den Haag Zuid-West

Examenreglement

Schooljaar 2019-2020

Definitieve versie

1. INLEIDING

- 1.1 Dit reglement is vastgesteld door het bevoegd gezag van Scholengroep Den Haag Zuid-West.
- 1.2 Het is gebaseerd op het "Eindexamenbesluit VO, d.d. 10 juli 1989. Wijzigingen van later datum zijn verwerkt.
- 1.3 Alle verwijzingen in dit reglement naar artikelen hebben betrekking op het in punt 1.2 genoemde Eindexamenbesluit VO waarvan een exemplaar in de kamer van de rector/directeur voor alle betrokkenen ter inzage ligt.
- 1.4 Het examenreglement heeft ten doel op overzichtelijke wijze bijeen te brengen:
  - a. (een omschrijving van) de artikelen van het Eindexamenbesluit VO die voor de examenkandidaten direct van belang zijn;
  - b. de aanvullende examenregels en -voorschriften zoals die zijn vastgesteld door het bevoegd gezag van Scholengroep Den Haag Zuid-West.
- 1.5 Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden jaarlijks vóór 1 oktober aan de inspectie toegezonden en uitgereikt aan de kandidaten.
- 1.6 In gevallen waarin het examenreglement niet voorziet, beslist het bevoegd gezag van Scholengroep Den Haag Zuid-West.
- 1.7 In gevallen waarin het programma van toetsing en afsluiting niet voorziet, beslist de rector/directeur in overleg met het bevoegd gezag.

2. ALGEMENE BEPALINGEN

- 2.1 *Afnemen eindexamen (art.3 Eindexamenbesluit VO)*
  - 2.1.1 Het eindexamen wordt afgenomen door de rector/directeuren en de examinatoren, onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van Scholengroep Den Haag Zuid-West.
  - 2.1.2 Een van de personeelsleden, aangewezen door de rector/directeur, fungeert als secretaris van het eindexamen voor de school. De examensecretaris maakt samen met de directeur en de teamleider bovenbouw (RVC + ZWC)/de desbetreffende teamleider en 2 docenten (WVC) deel uit van de examencommissie.
- 2.2 *Indeling eindexamen (art.4 Eindexamenbesluit VO)*
  - 2.2.1 Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
  - 2.2.2 Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
  - 2.2.3 Het profielwerkstuk heeft betrekking op vak(ken) die uit deel uitmaken van het totale vakkenpakket van de leerling. Er moet tenminste 1 groot vak betrokken zijn. Voor havo heeft een groot vak een minimale omvang van 320 studielasturen (slu) en voor vwo een omvang van tenminste 440 slu.

2.2.4 Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg en de gemengde leerweg, omvat mede een profielwerkstuk. De tweede volzin van punt 2.2.2 is van overeenkomstige toepassing. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling het onderwijs volgt. Er is geen voorschrift m.b.t. het aantal betrokken vakken.

2.3 *Onregelmatigheden (art.5 Eindexamenbesluit VO)*

2.3.1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is, kan de rector/directeur maatregelen nemen. Onder “enige onregelmatigheid” wordt mede verstaan het niet of niet tijdig inleveren van voorgeschreven werkstukken, het zich onttrekken aan de werkstukbegeleiding, het niet of niet tijdig inleveren van boekenlijsten, het inleveren van niet-eigen, niet-origineel werk, kortom iedere afwijking van de in het programma van toetsing en afsluiting gestelde regels.

2.3.2 De maatregelen, bedoeld in punt 2.3.1, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
- c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector/directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

Het besluit waarbij een in punt 2.3.1 bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

2.3.3 De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector/directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de rector/directeur geen deel uitmaken. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen.

2.3.4 De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector/directeur, de rector/directeuren aan de inspectie. De beslissing van de commissie is bindend voor alle betrokkenen.

2.4 *De commissie van beroep*

Samenstelling

De commissie bestaat uit

- een medewerker van de school, waar de klacht is gegenereerd, niet zijnde de docent van de betrokken leerling;
- een teamleider van een andere school;
- een ouder, lid van de ouderraad van een andere school.

Werkwijze

- De werkwijze van de commissie van beroep is conform het gestelde in punt 2.3.4;
- De commissie beslist bij gewone meerderheid van stemmen.

Adres:

Commissie van Beroep Scholengroep Den Haag Zuid-West
Postbus 45648
2504 BA Den Haag

3. INHOUD VAN HET EXAMEN

3.1 Eindexamenvakken (*art.8 Eindexamenbesluit VO*)

Op Scholengroep Den Haag Zuid-West kan eindexamen worden afgelegd in de vakken zoals vermeld in het Eindexamenbesluit VO, voor zover deze in de onderscheiden afdelingen van de school worden aangeboden en vermeld staan in de schoolgids van het betreffende jaar van de betrokken school.

De inhoud van het eindexamen voor de onderscheiden onderwijssoorten wordt nader geregeld in de volgende artikelen van het Eindexamenbesluit VO:

- artikel 11, eindexamen vwo (atheneum);
- artikel 12, eindexamen vwo (gymnasium);
- artikel 13, eindexamen havo;
- artikel 22, eindexamen vmbo, theoretische leerweg;
- artikel 23, eindexamen vmbo, basisberoepsgerichte leerweg;
- artikel 24, eindexamen vmbo, kaderberoepsgerichte leerweg;
- artikel 25, eindexamen vmbo, gemengde leerweg.

4. HET SCHOOLEXAMEN

4.1 *Programma van toetsing en afsluiting (art. 31 Eindexamenbesluit VO)*

De rector/directeur stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen, de eventuele herkansing daaronder mede begrepen, de mogelijke wijze van herkansing van het schoolexamen alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

4.2 *Schoolexamen (art.32 Eindexamenbesluit VO)*

De rector/directeur bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 37 van het Eindexamenbesluit VO. Het bevoegd gezag kan van het in de tweede volzin gestelde afwijken conform het gestelde in artikel 32, lid 1 van het Eindexamenbesluit.

4.3 *Examendossier (art. 35c Eindexamenbesluit VO)*

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier.

Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken bedoeld in artikel 26g, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O. of artikel 26i, tweede lid, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd. Dit laatste is van toepassing op de theoretische en gemengde leerweg.

Het schoolexamen kan pas worden afgesloten wanneer alle toetsen van de betreffende vakken zijn afgelegd. Voor de aanvang van het centraal examen deelt de rector/locatiedirecteur de kandidaat schriftelijk mede, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken en eventueel vakoverstijgende grote opdrachten waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en;
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.

4.4 *Beoordeling schoolexamen (art. 35 Eindexamenbesluit VO)*

4.4.1 Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.

4.4.2 Indien in een vak centraal examen wordt afgelegd, worden de cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.

4.4.3 Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de onderdelen van het schoolexamen. Als dit gemiddelde een cijfer met 2 decimalen is, dan wordt, als de tweede decimaal 4 of lager is, op één decimaal naar beneden afgerond en als de tweede decimaal 5 of hoger is, naar boven afgerond. Voorbeelden: 4,76 wordt 4,8; 4,75 wordt 4,8; 4,74 wordt 4,7. Bij afronding vanuit één decimaal naar een geheel cijfer (punt 4.5.2) geldt de afrondingsregel uit punt 6.1.2.

- 4.4.4 De vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken 1 inclusief CKV uit het gemeenschappelijk deel (vmbo) worden beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling.
Bij havo en vwo wordt het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Het vak culturele en kunstzinnige vorming wordt op havo en vwo beoordeeld met een cijfer. Dit cijfer wordt ook opgenomen in het combinatiecijfer (zie punt 6.1.4).
- 4.4.5 Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een geheel cijfer. Deze beoordeling geschiedt op grond van het eindresultaat, de logboeken van de betreffende leerlingen en de beoordeling van het proces zoals de docent-begeleiders dat gevolgd hebben bij het tot stand komen van het eindresultaat.
Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door tenminste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het profielwerkstuk.
- 4.4.6 De kandidaat controleert de behaalde cijfers voor het schoolexamen. De kandidaten tekenen voor akkoord voor het eindcijfer van het schoolexamen.
- 4.4.7 Bezwaren tegen de vaststelling van dit cijfer moeten binnen 3 dagen na het bekend worden van het cijfer schriftelijk worden voorgelegd aan de rector/directeur.
- 4.4.8 In het programma van toetsing en afsluiting wordt het beroep tegen de vaststelling van deeltijfers van het schoolexamen nader geregeld.
- 4.5 *Bewaren schoolexamenwerk*
- Voor cijfers, die deel uitmaken van het schoolexamen in de voorgaande leerjaren tekent de kandidaat aan het eind van elk schooljaar voor akkoord.
NB De school is niet verplicht het werk dat leerlingen hebben gemaakt voor het schoolexamen te bewaren (regeling Rijksoverheid).
- 4.6 *Herexamen schoolexamen vmbo (art. 35b1 Eindexamenbesluit VO)*
- 4.6.1 Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
- 4.6.2 Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in punt 4.6.1 bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.
- 4.7 *Herkansing*
- Eventuele herkansingsmogelijkheden voor delen van het schoolexamen of voor schoolexamens waarin wel een centraal examen wordt afgelegd, worden geregeld in het programma van toetsing en afsluiting.

4.8 *Overige bepalingen*

- 4.8.1 De resultaten van het schoolexamen behaald in het voorlaatste leerjaar, komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd van het voorlaatste tot het laatste leerjaar.
- 4.8.2 De schoolexamenresultaten, behaald in het laatste leerjaar, komen te vervallen, als de kandidaat niet slaagt voor het examen.
Uitzondering hierop zijn de beroepsgerichte keuzevakken in het VMBO. De leerling kiest twee van de vier beroepsgerichte keuzevakken die niet komen te vervallen.
Daarnaast kan er worden besloten dat bepaalde onderdelen van het schoolexamen die behaald zijn in het laatste leerjaar niet komen te vervallen. Dit betreft het profielwerkstuk, het vak informatica, de literatuurlijst, het mondeling examen literatuur en het onderdeel schrijfvaardigheid. Het besluit hierover is aan de examencommissie (RVC + ZWC)/de desbetreffende teamleider (WVC).
- 4.8.3 Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat in dat jaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de rector/directeur een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.
Deze regels gelden voor het vmbo en het havo. Voor het vwo geldt een vergelijkbare regeling. Voor eventuele vrijstellingen: zie het desbetreffende programma van toetsing en afsluiting.

5. **HET CENTRAAL EXAMEN**

5.1 *Regelingen*

Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 t/m 45 van het Eindexamenbesluit VO.

5.2 *Te laat komen (art. 40 Eindexamenbesluit VO)*

Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets worden toegelaten.

5.3 *Verhindering (art. 45 Eindexamenbesluit VO)*

- 5.3.1 Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector/directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen in ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.
- 5.3.2 Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens (CvTE) zijn eindexamen te voltooien.
- 5.3.3 De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector/directeur aan bij het CvTE. In dat geval deelt de rector/directeur aan het CvTE mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 55, eerste, tweede dan wel derde lid van het Eindexamenbesluit VO, en waaruit deze toepassing bestaat.

- 5.3.4 Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector/directeur dan wel een lid van de schoolleiding of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Voor het centraal examen geldt dan het volgende:
- a. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de inspecteur de gemiste tijd op dezelfde dag worden ingehaald.
  - b. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de rector/directeur, zo mogelijk op grond van een medische verklaring aan de inspecteur verzoeken te beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is.
De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het eerstvolgende tijdvak opnieuw aan het betreffende examen deelnemen.

6. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

6.1 Eindcijfer eindexamen (art. 47 Eindexamenbesluit VO)

- 6.1.1 Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 6.1.2 De rector/directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 6.1.3 Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
- 6.1.4 Voor het berekenen van het combinatiecijfer (havo en vwo) worden de op cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) voor het profielwerkstuk en de vakken maatschappijleer en CKV gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,5 wordt dus een 6 en 5,45 een 5.

6.2 Vaststelling uitslag (art. 48 Eindexamenbesluit VO)

- 6.2.1 De rector/directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 49 of artikel 50 van het Eindexamenbesluit VO.
- 6.2.2 De uitslag luidt "geslaagd" of "afgewezen".
- 6.2.3 Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de rector/directeuren de secretaris van het eindexamen voor de school een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

6.3 *Uitslag*

6.3.1 *(art. 49 Eindexamenbesluit VO)*

Vmbo

- 1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
    - 1) voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    - 2) voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
    - 3) voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
  - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
  - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief CKV uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
  - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
- 2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c van het Examenbesluit VO, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
- 3. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

6.3.2 *(art 50 Eindexamenbesluit VO)*

vwo of havo

- 1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; als
  - c. hij onverminderd onderdeel b:

- 1) voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
  - 2) voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
  - 3) voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
  - 4) voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
- d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
  - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
- 2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk.
  - 3. De rector/directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

6.3.3 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de rector/directeur deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in punt 6.4. bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien punt 6.4.1. geen toepassing vindt.

6.4 *Herkansing centraal examen (art. 51 Eindexamenbesluit VO)*

6.4.1 De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, het recht om in het tweede tijdvak of, indien punt 5.3.1 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe, met dien verstande dat indien het betreft het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo, dit recht eveneens bestaat voor het cspe af te nemen door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.

6.4.1.1 Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau.

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.

- 6.4.2 De kandidaat stelt de rector/directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip, schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in punt 6.4.1. bedoelde recht.
- 6.4.3 Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- 6.4.4 Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van punt 6.2 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
- 6.5 *Diploma en cijferlijst (art.52 Eindexamenbesluit VO)*
- 6.5.1 De rector/directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
- a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
  - b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
  - c. voor vmbo het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk,
  - d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
  - e. de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken 1 inclusief CKV uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in vmbo,
  - f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien:
    - o de maatschappelijke stage is beoordeeld met «voldoende» of «goed»
    - o deze tenminste de duur heeft gehad van 30 uren,
  - g. de uitslag van het eindexamen.
- 6.5.2 De rector/directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor examens, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
- 6.5.3 Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.
- 1. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:
    - a. indien het betreft het eindexamen vwo of het eindexamen havo:
      - 1) de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
      - 2) het vak maatschappijleer waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, worden niet vermeld op de cijferlijst;
      - 3) vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van het Eindexamenbesluit VO of artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;

- 4) vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 5) vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 14 Eindexamenbesluit VO, achtste lid, van de wet, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 6) andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;
- b. indien het betreft het eindexamen vmbo:
- 1) de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans, drama en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
  - 2) vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van het Eindexamenbesluit VO of artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 3) vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 10, negende lid, van de wet, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 4) vakken waarvoor de kandidaat op grond van artikel 23, achtste lid, artikel 24, zevende lid, of artikel 25, zevende lid van het Eindexamenbesluit VO, bij het eindexamen vmbo zijn vrijgesteld, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 5) vakken die op grond van artikel 22, achtste lid, zijn gekozen in aanvulling op de daar bedoelde voorgeschreven vakken, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
  - 6) andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

6.5.4 Certificaat en cijferlijst (*artikel 53.3 Eindexamenbesluit VO*)

- 1. De rector/directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
  - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
  - b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».
- 2. Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

6.5.5 De examensecretaris en de rector/directeur tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

6.5.6 Voorschriften *judicium cum laude* (art.52a Eindexamenbesluit VO)

- 1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1) de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50, tweede lid Eindexamenbesluit VO, en de vakken van het profieldeel, en
    - 2) het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50 Eindexamenbesluit VO.
- 2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1) de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50, tweede lid Eindexamenbesluit VO, en de vakken van het profieldeel, en
    - 2) het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50 Eindexamenbesluit VO.
- 3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg of gemengde leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1) de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
    - 2) het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 49, vierde lid Eindexamenbesluit VO
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49 Eindexamenbesluit VO,
- 4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
    - 1) de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
    - 2) het eindcijfer berekend op grond van artikel 49 Eindexamenbesluit VO
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49 Eindexamenbesluit VO.

7. OVERIGE BEPALINGEN

7.1 Afwijking wijze van examineren (art. 55)

- 7.1.1 De rector/directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector/directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
- 7.1.2 Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in punt 7.1.1 bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
- er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld;
  - de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en;
  - een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 7.1.3 Van elke afwijking op grond van punt 7.1.2 wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

7.2 Gegevensverstrekking (art 56 Eindexamenbesluit VO)

- 7.2.1 Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan de Informatie Beheer Groep en aan de Inspectie een lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:
- het profiel of de profielen dan wel de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
  - de vakken waarin examen is afgelegd;
  - de cijfers van het schooexamen alsmede in voorkomend geval, het vak of vakken waarop het profielwerkstuk in het vwo of havo betrekking heeft en de beoordeling en het thema van profielwerkstuk in het vmbo;
  - de cijfers van het centraal examen;
  - de eindcijfers;
  - de uitslag van het eindexamen.

7.3 Bewaren examenwerk (art 57 Eindexamenbesluit VO)

- 7.3.1 Het werk van het centraal examen der kandidaten en de lijst bedoeld in punt 7.2.1, worden gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector/directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
- 7.3.2 Een door de bestuurder en de rector/directeur ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in punt 7.2.1, wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
- 7.3.3 De rector/directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

7.4 *Spreiding voltooiing eindexamen (art. 59 Eindexamenbesluit VO)*

- 7.4.1 Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
- 7.4.3 Het bevoegd gezag geeft zijn in punt 7.4.1 bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
- 7.4.4 Punt 6.4 is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat punt bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
- 7.4.5 Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in punt 7.2.1, onderdelen a t/m e.
- 7.4.6 De rector/directeuren de secretaris van het eindexamen voor de school stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van punt 6.3.

Bijlage toegestane hulpmiddelen eindexamen

Toegestane hulpmiddelen vmbo 2020, alle leerwegen, alle vakken.

- Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat volgens eisen CVTE
- Alle schriftelijke examens, alle leerwegen: Eindelijk woordenboek Nederlands met uitzondering van het CSPE, of eindelijk woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal en van een vreemde taal naar Nederlands.
- Fries en Moderne vreemde talen, alle leerwegen: Woordenboek naar en van de doeltaal;
- Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels.
- Papieren cse's Nederlands, alle leerwegen: Voorbeeld briefsjabloon Nederlands.
- Bij Wiskunde, alle leerwegen, naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos
- Bij Nask 1, nask 2, alle leerwegen: Door CVTE goedgekeurd informatiemateriaal
- Bij Muziek, dans, drama, GL, TL: Computer
- cspe beroepsgericht en cpe beeldend, BB, KB en GL (cspe), GL en TL (cpe beeldend): Het gebruik van een woordenboek Nederlands is bij deze praktische examens niet toegestaan.

Toegestane hulpmiddelen havo en vwo 2020 havo en vwo, alle vakken.

- Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat volgens eisen CVTE - nietmachine
- Alle schriftelijke examens Eindelijk woordenboek Nederlands, of eindelijk woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal en van een vreemde taal naar Nederlands.
- Latijn, Grieks: Latijns resp. Grieks woordenboek.
- Fries, moderne vreemde talen: woordenboek naar en van de doeltaal;
- Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels.
- Wiskunde A, B, C: - grafische rekenmachine - roosterpapier in cm².
- Biologie, natuurkunde, scheikunde: - goedgekeurd informatieboek: Binas 6e editie of Sciencedata.
- Aardrijkskunde: Door het CvTE goedgekeurde atlas voor het CE VWO in 2020: Grote Bosatlas: 55e druk inclusief aanvullend katern (NB: voor havo is geen atlas meer toegestaan vanaf 2020)
- Muziek, kunst (algemeen): Computer